

Ebből is látható, hogy tudománytalan környezetvédelmi követelmények erőltetésével gazdaságilag is és morálisan is tönkre lehet tenni egy országot, megfosztva a lehetőségtől, hogy kiaknázhassa a saját erőforrásait. Magyarország az EU előírásokhoz igazodva 40%-kal csökkentette a széndioxid kibocsátást, de ezért nagy árat fizetünk. Bezártuk a bányákat, egész iparágakat számoltunk fel, több százezer ember vált munkanélkülivé, miközben a bérből és fizetésből élők jövedelme az 1970-es évek szintjére süllyedt vissza, vagyis fél évszázadot léptünk vissza az időben.

Héjjas István könyve nem csak az üvegházzal és a széndioxiddal foglalkozik. Számos tudományosan vitatható véleményt kérdőjelez meg. Tény, hogy az elmúlt évszázadban az emberiség létszáma csaknem a négyszeresére növekedett, miközben mindenki olyan színvonalon szeretne élni, mint a leggazdagabb országok polgárai. Így rohamosan éljük fel a rendelkezésre álló erőforrásokat, tesszük tönkre a környezetünket, és nem kétséges, hogy az emberiség fennmaradása tényleg veszélyben van.

A kedvezőtlen folyamatok megállítása egyre reménytelenebbnek tűnik, és ha a dolgok így mennek tovább, tönkre fogjuk tenni a környezeti feltételeket, amelyek az emberi életet lehetővé teszik, és tesszük ezt ma már nem kis mértékben az éghajlat változás elleni kilátástalan szélmalomharc jelszavával. Ez azonban a Föld szempontjából nem jelentene pusztulást, hiszen a „távozásunk” után a bioszféra előbb-utóbb regenerálódik, és a bolygó folytatja több milliárd éves pályafutását, mint ha nem történt volna itt semmi különös. Számunkra azonban ez a lehetőség katasztrófa, ezért mindent meg kell tenni a kedvezőtlen folyamatok megfékezésére.

A környezet és a természet megóvása érdekében számos környezetvédő mozgalom szervez megmozdulásokat, ezek azonban eddig csaknem hatástalanok voltak. Ráadásul a természetvédő tiltakozások nem mindig a legna-

gyobb veszélyeket célozzák meg, ezért sok esetben érdemes azt is megvizsgálni, hogy valóban ott legnagyobb-e a kockázat, ahol leghangosabb a tiltakozás.

Idővel mind a gazdasági élet szereplői, mind a politikusok felismerték a környezetvédelemben rejlő üzleti és propaganda lehetőségeket, s igyekeztek az ilyen mozgalmakat befolyásolni. Így aztán számos környezetvédő intézkedés bizonyul hatástalan pótcselekvésnek, sőt akár kárt is okozhat. Más szóval: a természeti erőforrásokat most is gyorsuló ütemben éljük fel, méghozzá gyakran azzal az indokkal, hogy „megóvjuk” a természetet.

A problémát fokozza a fogyasztói társadalom morális hanyatlása, valamint a környezetvédő mozgalmak aktivistáinak természettudományos tájékozatlansága, amelyek következtében ma már ezek a mozgalmak nagyrészt különféle gazdasági lobbierdekek befolyása alá kerültek.

A könyvben a szerző arra kéri a választ, hogy mik az igazi problémák, melyek a lehetséges megoldások, és melyek azok a gyakran ismételt tévhiedelmek, amelyek a problémák orvoslása helyett tovább fokozhatják a bajokat. Ami a könyvben szerepel, az már számos alkalommal elhangzott szűk szakmai konferenciákon, megtalálható magas tudományos színvonalú szakmai publikációkban. Ami viszont hiányzik, az, hogy ezek az információk egyszerű, közérthető megfogalmazásban eljussanak a szakmai kérdésekben kevésbé tájékozott szélesebb közönséghez is. Ezt kísérli meg a könyvével a szerző.

Héjjas István szakszerű, közérthető, olvasmányos könyvét ajánljuk mindazoknak, akik az életünket jelentősen befolyásoló energetikai és környezeti kérdésekben valóban szeretnének természettudományos ismeretek alapján saját értelmükre támaszkodva tájékozódni. Reméljük, hogy ez a könyv segíteni fogja ezt az „új felvilágosodást”.

*A cikk szerzője az Energiapolitika 2000 Társulat elnöke
(drjarosi@enpol2000.hu).